

Припинення зобов'язань за договором про закупівлю — конкретний спосіб усунення порушень чи ні? Рішення суду

Рішення Київського окружного адміністративного суду від 20.03.2024 у справі 320/5086/23

До суду звернувся замовник/позивач з позовом до Державної аудиторської служби України/ДАСУ/відповідача, у якому просить суд визнати протиправним та скасувати висновок про результати моніторингу процедури закупівлі UA-2022-10-27-008843-а.

В електронній системі публічних закупівель позивачем було оголошено закупівлю з ідентифікатором UA-2022-10-27-008843-а, предметом закупівлі є ДК 021:2015 45400000-1 Завершальні будівельні роботи (коригування). За результатами оцінки тендерних пропозицій учасників переможцем було визначено ТОВ «Н». Між позивачем та ТОВ «Н» укладено договір № 186.

Державною аудиторською службою видано наказ про початок здійснення моніторингу закупівель, зокрема закупівлі позивача № UA-2022-10-27-008843-а. Відповідно до результатів моніторингу процедури закупівлі було встановлено: за результатами аналізу питання відповідності вимог тендерної документації вимогам абз. 1 п. 44, абз. абз. 3, 4 п. 46, п. 51 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості та Постанова № 1178), встановлено порушення вимог Постанови № 1178.

За результатами аналізу питання дотримання законодавства у сфері публічних закупівель щодо розгляду тендерної пропозиції ТОВ «Н» встановлено порушення вимог абз. 2 пп. 1 п. 41 та абз. 6 пп. 2 п. 41 Особливостей.

Позиція позивача: позовні вимоги мотивував тим, що ним не було допущено правопорушень, зазначених у висновку про результати моніторингу закупівлі, висновок

вважає необґрунтованим та таким, що порушує його права та інтереси.

У позовній заяві позивач зазначає: «Зазначивши в оскаржуваному висновку про необхідність „здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом припинення зобов'язань за договором“, відповідач не конкретизував, яких саме заходів має вжити позивач, не визначив способу усунення виявлених під час моніторингу порушень, що свідчить про його нечіткість та невизначеність».

Позиція суду: звертає увагу, що в позовній заяві позивач фактично не заперечує щодо порушення ним зазначених норм законодавства у сфері закупівель.

Що стосується зобов'язання здійснити заходи щодо усунення порушення, як на підставу позовних вимог позивач посилається на неконкретизованість висновку.

Суд не погоджується з такими твердженнями позивача з огляду на таке.

Слід зазначити, що Закон України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) є спеціальним законом, яким відповідач керується при здійсненні моніторингу публічних закупівель. Норми законодавства надають відповідачу повноваження щодо зазначення у висновку зобов'язання про усунення порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель і не встановлюють конкретного переліку заходів (варіантів поведінки), спрямованих на усунення таких порушень. Конкретний захід (варіант поведінки), спрямований на усунення порушень законодавства у сфері публічних закупівель, відповідач визначає самостійно відповідно до наданих йому Законом повноважень.

З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель відповідач зобов'язав замовника здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом припинення зобов'язань за договором, у тому числі із застосуванням відповідних наслідків недійсності/нікчемності договору, та протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення висновку оприлюднити через електронну систему закупівель інформацію та / або документи, що свідчать про вжиття таких заходів.

З викладеного слідує, що відповідач зазначив один із способів, шляхів усунення виявленого порушення, який є чітким і зрозумілим, та є тим «конкретним способом усунення виявлених під час моніторингу порушень».

Позаяк замовник уклав договір за результатами процедури закупівлі, проведеної з порушеннями вимог Закону, відповідач зобов'язав його здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень в установленому законодавством порядку, зокрема шляхом припинення зобов'язань за договором.

Суд посилається на постанову Верховного Суду від 29.10.2021 у справі № 160/9990/20. Окрім цього, Верховний Суд у своїх постановках від 31.01.2023 № 260/2993/21, від 09.02.2023 у справі № 520/6848/21 зазначив: «Варіант усунення порушення шляхом розірвання договору направлений на приведення відносин між сторонами у первісний стан. У разі недотримання учасником процедури закупівлі усіх кваліфікаційних вимог, зазначених у тендерній документації замовника, останній на вимогу Закону повинен

відхилити тендерну пропозицію учасника та відмінити закупівлю, що робить укладання договору взагалі неможливим.

Отже, у разі дотримання вимог Закону України „Про публічні закупівлі“ відносини між переможцем закупівлі та замовником взагалі б не виникли та договір не було б укладено.

Відповідно до ч. 1 ст. 41 Закону договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом...

Таким чином, укладення договорів є завершальною стадією проведення процедури закупівлі, тому невідхилення пропозиції учасника та, як наслідок, укладення договору є підставою для розірвання такого договору. Як вбачається зі змісту висновку, відповідач конкретизував, яких саме заходів має вжити позивач, визначив спосіб усунення виявлених під час моніторингу порушень, що свідчить про його чіткість та визначеність. Тобто вимоги, зазначені у спірному висновку про результати моніторингу процедури закупівлі щодо усунення порушення шляхом розірвання договору, підлягали виконанню».

Безпідставним суд вважає посилання позивача на постанови Верховного Суду у справах № 160/11304/19, № 160/11367/19, № 160/6502/19, позаяк фактичні обставини цієї справи відрізняються від обставин, які описані у наведених позивачем постановках Верховного Суду.

Зокрема, у висновках, які досліджувалися Верховним Судом у справах № 160/11304/19, № 160/11367/19, № 160/6502/19, були виявлені інші порушення законодавства у сфері публічних закупівель, а також зазначено тільки про сам факт порушення та вимогу «здійснити заходи щодо усунення порушення законодавства у сфері публічних закупівель».

Отже, позовні вимоги є необґрунтованими.

Керуючись ст. ст. 9, 14, 73-78, 90, 143, 242-246, 250, 255 Кодексу адміністративного судочинства України, суд вирішив у задоволенні адміністративного позову відмовити.

На порталі можна знайти зразок [**адміністративного позову про визнання протиправним та скасування висновку про результати моніторингу процедури закупівлі**](#), який розміщений у категорії «Зразки документів замовникам за Особливостями» — [**«Листи»**](#).

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга [**«Практика суду, що стосується публічних закупівель»**](#). Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:

Практика суду, що стосується публічних закупівель

👁 4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)